

DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJŲ RENGIMO INSTRUKTAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROJI DALIS

1. Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcija (toliau – **instrukcija**) – darbdavio ar darbdaviui atstovaujančio asmens parengtas ir jo nustatyta tvarka patvirtintas dokumentas, kuriuo įvardijami, pateikiami darbo vietoje, darbo aplinkoje esami ir galimi rizikos darbuotojų saugai ir sveikatai veiksniai, nurodomi saugūs darbo metodai bei veiksmai, saugant savo ir kitų darbuotojų sveikatą bei gyvybę. Instrukcija gali būti rašytinės formos arba video medžiaga, grafinė bei kitos formos laikmenos.

2. Instruktavimas – darbuotojo informavimas apie jo darbovietėje, darbo aplinkoje, darbo vietoje esančius ar galimus pavojus, jų keliamą riziką darbuotojo saugai ir sveikatai, būtinus veiksmus ir apsaugos priemones, kad išvengtų nelaimingų atsitikimų darbe ir sveikatos sutrikimų.

3. Nelaimingas atsitikimas darbe – įvykis darbe, įskaitant eismo įvykį, atliekant darbo funkcijas ar būnant darbo vietoje, dėl kurio darbuotojas patiria žalą sveikatai ir netenka darbingumo nors vienai dienai arba dėl kurio darbuotojas miršta, nustatyta tvarka ištirtas ir pripažintas nelaimingu atsitikimu darbe.

II. DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJŲ RENGIMAS, TIKRINIMAS, KEITIMAS IR PAPILDYMAS

4. Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijos rengiamos nesant gamintojo parengtos naudojimo instrukcijos arba kai gamintojo parengtoje naudojimo instrukcijoje nepateikiama visa reikalinga informacija (saugios darbo įrenginių naudojimo sąlygos, galimos neįprastos įrenginio naudojimo situacijos ir šių situacijų galimos pasekmės darbuotojų saugai ir sveikatai, praktiniai patarimai, kaip saugiai naudoti darbo įrenginius) darbuotojų saugai ir sveikatai užtikrinti.

5. Instrukcijoje pateikti nurodymai ir reikalavimai yra pritaikyti konkrečiai įmonės darbo vietai ar pareigybei.

6. Instrukcija yra peržiūrima, pakeičiama, papildoma ir iš naujo patvirtinta (visa ar jos pakeitimas, papildymas) šiais atvejais:

6.1. įsigaliojus naujiems ar pakeistiems darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktams, į kurių reikalavimus yra atsižvelgiama instrukcijoje;

6.2. įvykus nelaimingam atsitikimui darbe ar avarijai ir jų tyrimo metu paaiškėjus, kad reikia pakeisti ar papildyti atitinkamas instrukcijas;

6.3. keičiant darbo sąlygas ir kitais darbuotojų saugai ir sveikatai užtikrinti aktualiais atvejais.

7. Instrukcijų tekstas pateikiamas darbuotojams suprantama kalba.

8. Instrukcijų tekstą tvirtina įstaigos vadovė.

9. Instruktavimui gali būti naudojama video medžiaga.

III. ĮMONĖS DARBUOTOJŲ INSTRUKTAVIMAS

10. Įmonėje organizuojami šie darbuotojų instruktažai darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais:

10.1. pirminis (darbo vietoje);

10.2. periodinis (darbo vietoje);

- 10.3. papildomas (darbo vietoje).
11. Pirminis (darbo vietoje) instruktažas yra organizuojamas visiems darbuotojams, pradedantiems eiti pareigas ar dirbti.
12. Periodinis instruktavimas įstaigos darbuotojams pravedamas ne rečiau kaip kartą per 5 metus.
13. Papildomai darbuotojai instruktuojami pakeitus darbuotojų saugos ir sveikatos instrukciją (išskyrus redakcinio pobūdžio pakeitimus), darbo vietą, pasikeitus darbo funkcijoms, ar paaiškėjus, kad darbuotojas stokoja reikiamų darbų saugos žinių.
14. Visi instruktažai įforminami „Darbuotojų saugos ir sveikatos instruktavimų registracijos žurnale“.
15. Darbuotojai turi būti supažindinami su įmonėje parengtomis ir patvirtintomis darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijomis, darbo priemonių ar technologinių procesų techniniais dokumentais, saugos ir sveikatos saugos ženklų taikymu įmonėje.
16. Per vieną dieną darbuotojas instruktuojamas ne daugiau nei 5 Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijas. Instruktavimo metu svarbu išaiškinti darbuotojams kaip saugiai ir sveikatai nepavojingai atlikti jiems pavestus darbus, kad darbuotojai išvengtų traumų ir sveikatos sutrikimų.
17. Dirbantys vienatipėse vietose ar naudojančys tas pačias darbo priemones darbuotojai instruktuojami kartu (grupėje).
18. Darbuotojų instruktavimui gali būti naudojama vaizdinė medžiaga, mokomieji filmai, įvairios rekomendacijos.
19. Darbuotojai, kurie buvo instruktuoti ir apmokyti pagal įstaigos vadovo patvirtintas saugos ir sveikatos instrukcijas, darbo priemonių ar technologinių procesų techninius dokumentus, saugos ir sveikatos saugos ženklus ir buvo laikinai atleisti iš darbo (neilgiau kaip 3 mėn.), priėmus iš naujo į darbą, neinstruktuojami ir neapmokomi.
20. Darbuotojai dirbantys arba turintys kontaktą su pavojingomis cheminėmis medžiagomis bei preparatais, aprūpinami atitinkamomis asmeninės apsaugos priemonėmis, instruktuojami kaip jomis naudotis.
21. Įstaigos vadovas ar jo paskirtas atsakingas asmuo supažindina darbuotojus, kurie dirba arba turi kontaktą su pavojingomis cheminėmis medžiagomis bei preparatais, saugos duomenų lapais pasirašytinai (instruktavimų registravimo žurnale).
22. Po instruktavimo darbuotojas savo parašu patvirtina, kad išklause instruktažą, viską suprato ir pavestą darbą galės atlikti saugiai. Darbuotojas, kuris nesuprato, kaip reikia saugiai dirbti ir kuris gali pakenkti savo ir kitų darbuotojų sveikatai, yra instruktuojamas iš naujo.
23. Įvykus nelaimingam atsitikimui darbe ir jų tyrimo metu paaiškėjus, kad darbuotojas pažeidė Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijos nurodymus, grįžus po nedarbingumo į darbo vietą, darbuotoją privaloma pakartotinai instrukuoti darbuotojų saugos ir sveikatos srityje. Po instruktavimo darbuotojas savo parašu patvirtina, kad pilnai susipažino su instruktavimo medžiaga, viską suprato ir pavestą darbą galės atlikti saugiai.
24. Valstybinei darbo inspekcijai atlikus patikrinimą darbuotojų saugos ir sveikatos bei darbo santykius reglamentuojančiais klausimais, darbuotojai yra supažindinami su patikrinimo rezultatais.

V. DARBUOTOJŲ SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKTAVIMO ATSAKINGŲ ASMENŲ PASKYRIMAS

27. Įmonės vadovės paskirtas asmuo atsakingas už visų įmonės darbuotojų instruktavimus, saugos ir sveikatos priemonių įmonėje organizavimą ir šių priemonių įgyvendinimo kontrolę, įstaigos vadovė taip pat kontroliuoja kaip darbuotojai laikosi saugos ir sveikatos darbe reikalavimų.